

ZEMŘEL MUDR. VLADIMÍR FEIERABEND

13. září 2020 zemřel ve svých 96 letech MUDr. Vladimír Feierabend. Čtvrt století od roku 1956 do roku 1981 byl významnou osobností komunální hygieny ve Středočeském kraji, kde zastával funkci vedoucího oddělení, potom vedoucího hygienického odboru a později zástupce krajské hygieničky. Odborně se zaměřil především na hygienu vody

a významně se podílel na budování vodního díla Želivka, odkud je pitnou vodou zásobována Praha a část Středočeského kraje. Pomáhal formulovat hygienické požadavky na úpravu akumulárního prostoru, na preventivní opatření v povodí a stanovit pásmo hygienické ochrany. Když byla nádrž v provozu, vytvořil se svými spolupracovníky systém monitorování kvality vody v nádrži a zřídil k tomu samostatnou, dobře vybavenou laboratoř, která měla k dispozici i loď, ze které se odebíraly vzorky. Sledování nepřestávalo ani v zimě, když nádrž zamrzla, jen loď nahradily sáně a sekery, kterými se prosekávaly do ledu otvory.

Feierabend prožil život, který snad nemohl být krutěji poznamenán perzekucemi nacistického a komunistického režimu. Ještě studoval na gymnáziu, když pro něj 1. 7. 1942 do třídy přišlo gestapo, které současně zatkl i bratra, otce a matku. Důvodem bylo, že strýc Ladislav Karel Feierabend, významný prvorepublikový politik, byl členem londýnské Benešovy exilové vlády. Z Pečkárny, úřadovny gestapa, je odvezli do Malé pevnosti Terezín a potom do koncentráku v Dachau (maminku do Ravensbrücku). Byl zde vězněn do osvobození v roce 1945.

V roce 1945 dostudoval gymnázium a nastoupil na Lékařskou fakultu UK, kde promoval v roce 1951. Zasloužili se o to dva přátelé, spoluvězňové z Dachau; byli členy komise, která dělala mezi studenty politické čistky a Feierabenda by bez nich určitě z fakulty vyloučili. Zmíněný strýc Ladislav Karel Feierabend byl totiž politik s výrazně antikomunistickým zaměřením a komunistický režim se mstil všem příbuzným.

Po absolvování lékařské fakulty v roce 1951 přišly další perzekuce. Rodina byla vystěhována z pražského

bytu do Dolní Poustevny u Rumburka a MUDr. Feierabend musel povinně nastoupit na Ostravsko. Později dostal místo obvodního lékaře v Novém Strašeci a současně sloužil jako závodní lékař na uhelném dole v Kamenných Žehrovicích. V roce 1952 nastoupil na vojnu a byl odvelen k Pomocným technickým praporům (PTP). Útvar doloval uhlí, ale chyběl mu lékař a Feierabend dostal za úkol zdravotní péči o vojáky i obyvatele v okolí. Když onemocněl tuberkulózou, byl z práce uvolněn a rodina se směla přestěhovat z Dolní Poustevny do Prahy. Po vyléčení začal v roce 1956 hledat práci a na zdravotním výboru Krajského národního výboru se šťastnou shodou okolností setkal s ředitelem KHS Středočeského kraje, dr. Hoftou, který mu nabídl místo. „Byl to od něj odvážný skutek,“ vzpomínal Feierabend, „já měl tehdy všude dveře zavřené“.

Život MUDr. Feierabenda by vydal na objemný román, ve kterém by kromě faktických událostí dominovala obdivuhodná zásoba energie, síla překonávat rány osudu, optimismus a veselá povaha. Pracovníci, které na KHS Středočeského kraje léta vedl, byli jeho zásluhou kolektivem přátel, bez konfliktů a s vysokou profesionální úrovní. Dva z jeho někdejších spolupracovníků se stali hlavními hygieniky.

Jen jednou apolitickému a pohodovému Feierabendovi došla trpělivost. Český špión v Rádiu Svobodná Evropa, agent StB Minařík, si po návratu do Československa koupil opuštěné nádraží v pásmu hygienické ochrany vodárenské nádrže Želivka. Přes trvalý odpor doktora Feierabenda nakonec krajská hygienička podlehla tlaku komunistických funkcionářů a změnila část ochranného pásma tak, aby se Minaříkovo nádraží dostalo mimo hranice pásma. Na protest se Feierabend v roce 1981 rozhodl využít výhodu, kterou měli vězňové koncentračních táborů, a odešel do předčasného důchodu. Několik let měl potom malý úvazek na 1. lékařské fakultě UK a dále se intenzivně angažoval v Mezinárodním výboru vězňů Dachau a ve Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých.

Mnoho přátel na něj bude dlouho vzpomínat. Pro MUDr. Vladimíra Feierabenda zcela jistě platí Horatiovo *Non omnis moriar* – já však zcela nezemřu.

Jaroslav Kríž